

HISTORIA ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH W CIESZYNI

Początki szkoły sięgają czasów, gdy Śląsk Cieszyński znajdował się jeszcze pod zaborem austriackim. 9 listopada 1885 roku powołana została do życia Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego. Zadaniem jej było doprowadzenie do otwarcia polskiego gimnazjum i polskiej szkoły ludowej, a w następstwie wychowanie i wykształcenie nie tylko rodzimej polskiej inteligencji, ale i polskiego rzemieślnika, a więc obrona przed germanizacją Polaków na Śląsku Cieszyńskim.

Na posiedzeniu Zarządu w dniu 31 stycznia 1908 roku uchwalono założenie w Cieszynie polskiej szkoły w celu kształcenia terminatorów rzemieślniczych. Po uzyskaniu zgody wiedeńskiego ministerstwa robót publicznych nastąpiło otwarcie placówki w październiku 1910 roku. Jej pełna nazwa brzmiała Uzupełniająca Szkoła Przemysłowa, a jej pierwszym kierownikiem został dyrektor polskiego gimnazjum Wiktor Schmidt. Na czele Wydziału Szkolnego, organu opiekuńczego tej szkoły, stanął zasłużony działacz i patriota, ówczesny profesor gimnazjum polskiego w Cieszynie – Franciszek Popiołek.

Początki szkoły były niezwykle trudne. Utrzymywała ją głównie Macierz Szkolna. Brakowało środków finansowych na zakup podstawowych pomocy naukowych, nawet na pensje pracowników. Uczyli tutaj prawie bezpłatnie nauczyciele polskiej szkoły prywatnej, bezpłatny był także nadzór pedagogiczny, który sprawowali dyrektor gimnazjum polskiego i jeden z profesorów. W pierwszym roku istnienia szkoła miała 65 uczniów w dwóch klasach i klasę przygotowawczą. Mieściła się w Polskiej Szkole Ludowej przy ul. ks. Świeżego 6. W 1911 roku kierownictwo szkoły przejął Antoni Smalec, a w rok później kierownikiem został dyrektor Polskiej Szkoły Ludowej i Wydziałowej – Hieronim Przepiliński. Jego działalność wychowawcza i obywatelska była szeroko znana. Założył on przy szkole wydziałową pierwszą w Cieszynie drużynę skautowską. Organizował również stałe drużyny sokole, z których w 1914 roku powstał Legion Śląski. Z chwilą rozpoczęcia I wojny światowej wyruszył wraz ze swoim legionem w bój i od tej pory aż do końca wojny życie szkolne w Uzupełniającej Szkole Przemysłowej, na zarządzenie władz zaborczych, zupełnie zamarło.

Wznowienie działalności tej placówki, która otrzymała nazwę Szkoły Doksztalającej Zawodowej, nastąpiło 1 stycznia 1920 roku. Przydzielono jej nowy lokal przy ul. Matejki 73.

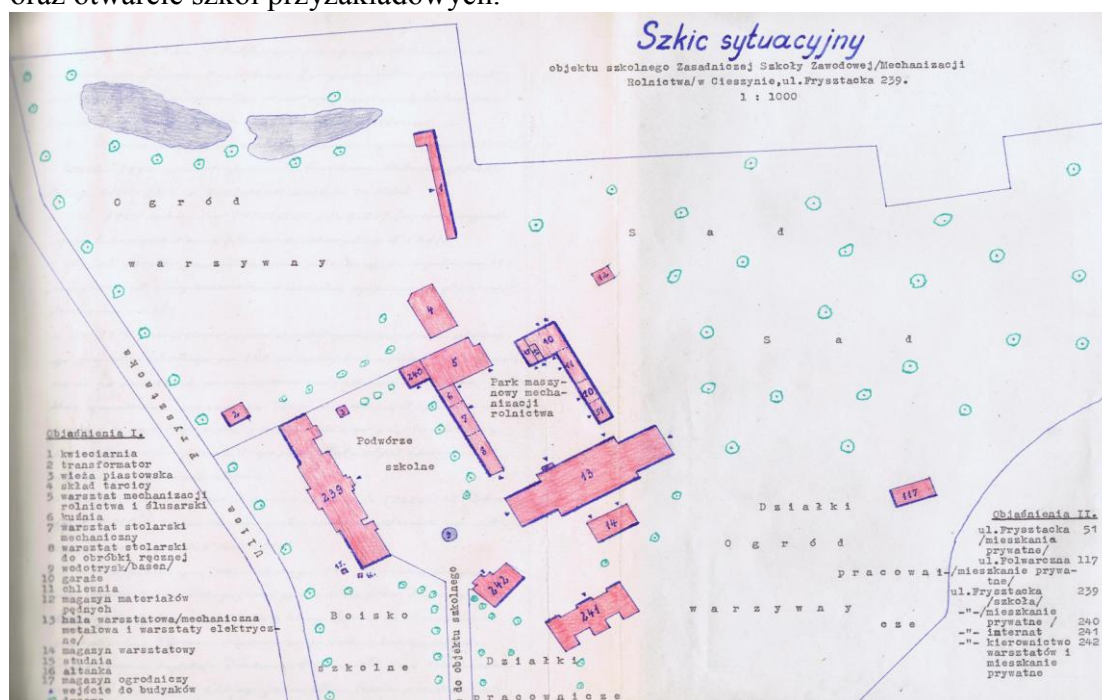
Reaktywowanie działalności szkoły po zakończeniu I wojny światowej wiązało się z wieloma problemami. Dużą trudnością dla nauczycieli był niski poziom wiedzy i umiejętności uczniów. Rzemieślnicy sprowadzali terminatorów przeważnie z Małopolski, a często z osadniczych kolonii niemieckich, gdzie podczas wojny i w okresie przedwojennym szkoły były nieczynne i wśród młodzieży szerzył się analfabetyzm. W szkole uczyło się 450 uczniów w czternastu klasach. Otrzymała ona nowe pomieszczenie przy Placu Wolności 7. W związku z przyłączeniem do Polski części Zaolzia w październiku 1938 roku liczba uczniów Szkoły Doksztalającej Zawodowej jeszcze się powiększyła i w ostatnim dniu nauki w czerwcu 1939 roku wynosiła ponad 1000 osób zgrupowanych w 26 klasach. Kształciły się w niej ogromne rzesze młodzieży, zdobywając kwalifikacje w wielu interesujących zawodach, takich jak: ogrodnik, garncarz, kaflarz, szlifierz szkła, blacharz, kowal, nożownik, odlewnik, pilnikarz, ślusarz, tokarz metalu, zegarmistrz, elektromechanik, trykociarka, bieliźniarka, garbarz, cholewkarz, krawiec, kuśnierz, modniarka, szewc, introligator, zecer, bednarz, kołodziej, stolarz, rzeźbiarz drzewa, cukiernik, piekarz, rzeźnik, brukarz, instalator, malarz i lakiernik, murarz, szklarz, zdun, fryzjer, kelner, technik dentystyczny, tapicer, rzeźbiarz masy, pracownik biurowy, kupiec, robotnik, fotograf, sprzedawca, siodlarz. Niektóre z nich są już dzisiaj zawodami unikalnymi, część z nich przestała zupełnie istnieć.

Uroczystość zakończenia roku szkolnego 1937/38 w Publicznej Szkole Doksztalczącej Zawodowej przed budynkiem na Placu Wolności 7.

Już w maju 1945 roku przystąpiono do odbudowy i reorganizacji placówki. Wkrótce okazało się, że budynek ten dla szkoły zawodowej jest nadal za mały i przeniesiono ją na ul. Frysztacką, a funkcjonujące tam Gimnazjum Mechaniczno-Elektryczne otrzymało nową siedzibę przy Placu Kościelnym. Zarządzeniem Dyrekcji Okręgowej Szkolenia Zawodowego w Katowicach z dnia 3 października 1951 roku powołano do życia dwuletnią Zasadniczą Szkołę Zawodową (w miejscu zlikwidowanych szkół średnich), którą otwarto 1 września 1952 roku. Dyrektorem został Jan Kotajny.

W roku 1954/55 przeprowadzono adaptację budynku przy ul. Frysztackiej 241 na internat szkoły (remont i centralne ogrzewanie). Od 1955 roku nastąpiła zmiana nazwy szkoły na Zasadniczą Szkołę Mechanizacji Rolnictwa. Począwszy od 1956 roku zaczęto wprowadzać trzyletni okres szkolenia zawodowego. Również w tym roku przeniesiono warsztaty elektryczne z suterenu budynku 239 (głównego) do nowej hali warsztatowej. Kolejne lata przynosiły zmiany nazwy szkoły oraz otwarcie szkół przyzakładowych.

Plan zagospodarowania terenów szkoły przy ul. Frysztackiej w 1959 roku (wg szkicu P. Cichego).

Grono Pedagogiczne Zasadniczej Szkoły Mechanizacji Rolnictwa w Cieszynie w roku 1959.

Siedzą od lewej: Józef Śliż, Jan Sikora, Roman Lipka, Stanisława Bazała, Władysława Sikorowa, Paweł Cichy, Jan Kotajny, Anna Hławiczka. Stoją od lewej: Antoni Macura, Wiesław Majewski, Zdzisław Bogdanowicz, Bronisław Bassa, Antoni Białoń, Antoni Wojewodzic, Kazimierz Płonka, Leopold Kamtor, Alfred Cieślar, Adam Lubojacki. W trzecim rzędzie od lewej stoją: Jan Mrózek, Józef Sadlok, Andrzej Penkała, Emil Maryan, Alojzy Kula, Bolesław Fedyczkowski, Adolf Malina, Karol Budniak.

W 1972 roku powołano do życia czteroletnie Liceum Zawodowe na podbudowie ośmioklasowej szkoły podstawowej. W roku 1973 z istniejących typów szkół utworzono Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Cieszynie. W jego skład weszły następujące szkoły:

1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa (z warsztatami i internatem),
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Doksztalająca,
3. Liceum Zawodowe.

W latach 1974 – 86 funkcję dyrektora szkoły pełnili mgr Ferdynand Węglarzy, a następnie mgr Krystyna Drobek (1986 – 1994). W skład ZSZ nr 1 w tamtym czasie wchodziły następujące szkoły:

1. Liceum Zawodowe o czteroletnim okresie nauczania kształciło w zawodach:
 - mechanik pojazdów samochodowych,
 - mechanik obróbki skrawaniem,
 - mechanik maszyn i urządzeń,
 - elektromechanik urządzeń przemysłowych.
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa o trzyletnim okresie nauczania z praktyczną nauką zawodu w warsztatach szkolnych kształciła w zawodach:
 - mechanik pojazdów samochodowych,
 - mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych,
 - krawiec odzieży damskiej lekkiej.
3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa o trzyletnim cyklu nauczania dla młodocianych pracowników realizujących praktyczną naukę zawodu w zakładach państwowych, spółdzielczych oraz rzemieślniczych kształciła w zawodach:
 - mechanik pojazdów samochodowych,
 - elektromechanik,
 - ślusarz,
 - szwacz dzianin,
 - fryzjer,

- blacharz samochodowy,
- lakiernik,
- elektromechanik pojazdów samochodowych,
- krawiec odzieży damskiej lekkiej.

4. Zasadnicza Szkoła Górnicza o trzyletnim cyklu nauczania kształciła w zawodzie:

- górnik kopalni węgla kamiennego.

Szkoła dysponowała 17 salami lekcyjnymi, zastępczą salą gimnastyczną, stołówką, biblioteką, warsztatami szkolnymi. W placówce naukę pobierało 980 uczniów. 21 lutego 1992 roku, po czteroletnich wysiłkach wielu ludzi, została oddana do użytku hala sportowa.

Rok 1995 przyniósł likwidację internatu szkolnego. 1 stycznia 1996 roku do tego budynku przeniesiono Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych. W listopadzie 1998 roku dyrektor szkoły dr inż. Bogdan Ficek został 148. burmistrzem miasta Cieszyna. W konkursie na stanowisko nowego dyrektora zwyciężyła mgr Maria Barłóg, długoletnia wicedyrektor ZSZ nr 1. Największym wyzwaniem jej kadencji był jubileusz 90 – lecia istnienia szkoły (maj 1999). Szkoła została wyróżniona Złotą Odznaką ZNP za zasługi w dziedzinie oświaty i wychowania, a także otrzymała akt uznania i medal im. Pawła Stalmacha przyznany przez Macierz Ziemi Cieszyńskiej.

2 września 2002 roku nazwa szkoły uległa zmianie z Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 na Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 (uchwałą Rady Powiatu). Podobnie decyzją Rady Powiatu zlikwidowano stołówkę szkolną, przeniesiono bibliotekę szkolną z budynku administracyjnego do głównego i warsztaty szkolne do Centrum Kształcenia Praktycznego w Bażanowicach. 1 marca 2002 roku Wojewódzki Oddział Doskonalenia Zawodowego z ZSZ nr 1 został przeniesiony do Międzywiesia.

Wrzesień 2005 przyniósł zasadnicze zmiany w życiu szkoły. Decyzją Starostwa Powiatowego z 23 marca 2005 roku do budynku szkolnego wprowadził się Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych z Placu Kościelnego. Od września 2005 w jednym budynku egzystowały oddzielnie dwie szkoły. Ich połączenie nastąpiło 3 września 2007 roku pod nazwą Zespołu Szkół Technicznych.

W roku szkolnym 2005/2006 w skład ZSP nr 2 weszły następujące szkoły:

1. Technikum nr 5,
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 ,
3. Technikum Uzupełniające nr 1,
4. Szkoła Policealna nr 5.

Grono Pedagogiczne Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2, sierpień 2007.

Z przodu pracownicy administracji: M. Wadowski (księgowy) i A. Gojniczek (sekretarz szkoły).

Siedzą od lewej: H. Pinkas, R. Glac, M. Pitura, B. Kozłowska, E. Bednarska (księgowa),
J. Przywara, E. Augustyniak, M. Szyper, J. Bulandra, A. Danel.

W trzecim rzędzie siedzą od lewej: K. Wajs, A. Rybczyńska, K. Jończy, J. Holisz-Januszek,
D. Spandel, L. Iskrzycka, Z. Soszka, U. Greń (sprzątaczką), B. Gawlas (sprzątaczką).

Stoją od lewej: T. Matuszek, P. Heller, Z. Prawdzik, S. Barłóg, K. Bednarski, A. Werner,
B. Nawrat (konserwator), A. Kochan, F. Pluta (konserwator), J. Cinal (sprzątaczką),
Cz. Kucharczyk (konserwator), T. Pluta (sprzątaczką), J. Węglarz (kierownik gospodarczy)